

O B R A Z L O Ž E N J E
uz Prijedlog Proračuna Grada Biograda na Moru za 2023. godinu s
projekcijom proračuna za 2024. i 2025. godinu

I O P Č E N I T O

Prijedlog proračuna Grada Biograda na Moru za 2023. godinu, izrađen je na temelju Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2023. - 2025. godine, koje je izradilo Ministarstvo financija te na temelju planiranog korištenja sredstava strukturnih fondova EU te utjecaju određenih aktivnosti koje će efekte iskazati u narednim godinama (povećanje nekih naknada, prodaja zemljišta i aktivnosti u poduzetničkim zonama i sl.) .

Projekcije proračuna u razdoblju od 2023. do 2025. godine i dalje su rađene s deficitom (višak rashoda nad prihodima).

Sve usporedbe planiranog proračuna za 2023. godinu i projekcije za 2024. i 2025. godinu, rade se u odnosu na Proračun Grada Biograda na Moru za 2022. godinu.

Osnovna obilježja Proračuna za 2023. godinu su:

- povećanje prihoda i rashoda te smanjenje izdataka u odnosu na planirane iznose za 2022. godinu,
- financiranje izdataka i rashoda, uglavnom iz izvornih prihoda te kapitalnih pomoći temeljem prijenosa EU sredstava
- osigurava se razvojna komponenta proračuna (nastavak kazališta i glazbene dvorane, rekonstrukcija gradske ribarnice i tržnice, izgradnja autobusnog kolodvora, izgradnja sortirnice za odvojeno prikupljanje otpada, rekonstrukcija dječjeg vrtića – centar, dogradnja dječjeg vrtića – Kosa zapad, nastavak izgradnje kanalizacijskog sustava, nastavak uređenja ulica u gradu, proširenje i daljnje komunalno opremanje poduzetničkih zona, daljnje uređenje novog dijela gradskog groblja, sanacija odlagališta komunalnog otpada "Baštijunski brig", uređenje infrastrukture u industrijskoj zoni, uređenje trgova i parkova).

Ukupno planirani proračun za 2023. godinu iznosi 312.271.700,00 kuna odnosno 41.445.577,01 eura, a za 2022. godinu (Rebalans I) je iznosio 336.213.218,00 kuna odnosno 44.623.162,52 eura, **što je smanjenje za 7,12 %.**

Najznačajniji izvori prihoda u 2023. godini su: kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava, komunalni doprinos, prodaja građevinskog zemljišta i prihodi od poreza.

U osnovnoj strukturi rashoda i izdataka planiranih za 2023. godinu, u ukupnom iznosu od 312.271.700,00 kuna (41.445.577,01 eura), izdvajanja za ulaganja u izgradnju, odnosno nabavku nefinancijske imovine iznose 244.780.300,00 kuna odnosno 32.487.928,93 eura (kto 4), a za 2022. godinu 252.439.700,00 kuna odnosno 33.504.505,94 eura, što je smanjenje za 5,35 %.

U 2023. godini se od većih investicija planira:

INVESTICIJE:	IZNOS U KUNAMA:	IZNOS U EURIMA:
Izgradnja tenis centra "Kosa zapad"	10.500.000,00 kuna	1.393.589,49 eura
Rekonstrukcija dječjeg vrtića – centar	2.010.000,00 kuna	266.772,84 eura
Dogradnja dječjeg vrtića – Kosa zapad	15.016.000,00 kuna	1.992.965,69 eura
Interpretacijski centar pomorstva i ribarstva	10.000.000,00 kuna	1.327.228,08 eura
Izgradnja autobusnog kolodvora	14.500.000,00 kuna	1.924.480,72 eura
Kazalište – glazbena dvorana	15.000.000,00 kuna	1.990.842,13 eura
Kulturni centar Granda	10.000.000,00 kuna	1.327.228,08 eura
Interpretacijski centar "Blago potopljenog broda Gnalić"	45.000.000,00 kuna	5.972.526,38 eura
Rekonstrukcija gradske ribarnice	7.500.000,00 kuna	995.421,06 eura
Rekonstrukcija gradske tržnice	8.500.000,00 kuna	1.128.143,87 eura
Izgradnja sortirnice za odvojeno prikupljanje otpada	25.000.000,00 kuna	3.318.070,21 eura
Izgradnja elektrane na zgradi Gradske knjižnice	2.000.000,00 kuna	265.445,62 eura
Izgradnja elektrane na zgradi Poduzetničkog inkubatora	2.000.000,00 kuna	265.445,62 eura
Sanacija odlagališta "Baštijunski brig"	40.000.000,00 kuna	5.308.912,34 eura
Projekt upravljanja javnom rasvjetom putem Energetske učinkovitosti javne rasvjete	7.950.000,00 kuna	1.055.146,33 eura

Kada se tome pribroje i planirana ulaganja kroz kapitalne pomoći (potpore), tekuće i kapitalne donacije:

- Športskoj zajednici grada 1.500.000,00 kuna odnosno 199.084,21 eura
- Crvenom križu Biograd 1.400.000,00 kuna odnosno 185.811,93 eura
- Održavanje i pomoć vjerskim zajednicama u iznosu od 2.000.000,00 kuna odnosno 265.445,62 eura.
- Specijanoj bolnici za ortopediju Biograd u iznosu od 600.000,00 kuna odnosno 79.633,69 eura.

te ostale pomoći unutar općeg proračuna, tekuće i kapitalne donacija (konta skupine 363, 381, 382 i 386) u ukupnom iznosu od 13.743.000,00 kuna odnosno 1.824.009,56 eura, vidljivo je da će i proračun za 2023. godinu imati značajnu razvojnu komponentu.

Naknade građanima i kućanstvima su planirane u iznosu od 4.040.000,00 kuna odnosno 536.200,14 eura, podijeljeno na stipendije i školarine u iznosu od 2.000.000,00 kuna (265.445,62 eura), ostalih naknada za socijalnu skrb u iznosu od 100.000,00 kuna (13.272,28 eura), pomoć za opremu za novorođenčad u iznosu od 250.000,00 (33.180,70 eura), troškovi prijevoza za osobe sa invaliditetom u iznosu od 60.000,00 kuna (7.963,37 eura), pomoć za nabavku nastavnih sredstava u iznosu od 400.000,00 kuna (53.089,12 eura), sufinanciranje troškova stanovanja 150.000,00 kuna (19.908,42 eura), Uskrsnice u iznosu od 570.000,00 (75.652,00 eura), Božićnica za umirovljenike i socijalno ugrožene građane u iznosu od 300.000,00 kuna (39.816,84 eura) te sufinanciranje troškova najamnine na području Grada Biograda na Moru iznosu od 200.000,00 kuna (26.544,56 eura)

Ovaj prijedlog proračuna sastoji se od projekcije proračuna, odnosno svih njegovih prihoda i primitaka, sve iskazano u općem i posebnom dijelu proračuna prema organizacijskoj, programskoj, funkcijskoj, ekonomskoj i lokacijskoj klasifikaciji, razdjelima, glavama, odnosno korisnicima što je u prilogu u pisanom obliku.

Predloženi proračun Grada Biograda na Moru za 2023. godinu, odnosno svi njegovi prihodi i primitci, kao i rashodi i izdaci, podliježu promjenama (rebalansu) u tijeku proračunske 2023. godine, što će zavisiti od ostvarenja prihoda i primitaka, kao i izvršenja rashoda i izdataka.

II PRIHODI I PRIMICI

Prihodi se sastoje od poreznih prihoda, potpora, prihoda od imovine, prihoda od prodaje roba i usluga, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, te ostalih prihoda, koji su odvojeni od prihoda od prodaje nefinancijske imovine.

Ukupni prihodi i primici planiraju se za 2023. godinu u iznosu od **312.271.700,00 kuna, odnosno 41.445.577,01 eura**. U 2022. godini su prihodi i primici bili planirani u iznosu od 336.213.218,00 to jest 44.623.162,52 eura od kojih je 25.000.000,00 kuna (3.318.070,21 eura) bilo namijenjeno pokriću viška rashoda nad prihodima iz prethodnih godina (uključeni manjkovi i viškovi proračunskih korisnika), tako da je za rashode i izdatke u 2022. godini ostalo 311.213.218,00 kuna (41.305.092,31 eura)

Manjak prihoda nad rashodima prenesenim iz prethodnih godina, u proračunu za 2023. godinu planira se pokriti u iznosu od 5.000.000,00 kuna. Manjak prihoda nad rashodima iz prethodnih godina (u 2022. godini planiran je iznos od 25.000.000,00 kuna odnosno 3.318.070,21 eura), očekuje se da će koncem 2022. godine iznositi oko 22.000.000,00 kuna, to jest 2.919.901,79 eura te je vjerojatno da se obzirom na veličinu neće uspjeti u cijelosti pokriti. Iz tog razloga se planira pokriće manjka u višegodišnjem razdoblju.

Ukupno planirani prihodi poslovanja (kto 6) u 2023. godini iznose 238.390.225,00 kuna odnosno 31.639.820,16 eura, a za proteklu godinu 271.988.348,00 kuna odnosno 36.099.057,40 eura, što je smanjenje za 12,35%. U strukturi prihoda (kto 6), najveći prihod planiran je s temelja pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 144.536.490,00 kuna to jest 19.183.288,87 eura što je u odnosu na 2022. godinu manje za 11,91% od čega se najveći iznos odnosi na pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 136.675.000,00 kuna odnosno 18.139.889,84 eura.

Prihodi s temelja komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao izvora iz kojih se financira izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture, planirani su u iznosu od 40.030.500,00 kuna odnosno 5.312.960,38 eura (komunalni doprinos 32.380.500,00 kuna – 4.297.630,90 eura, a komunalna naknada 7.650.000,00 kuna – 1.015.329,48 eura). Planirani prihodi od komunalnog doprinosa, proizlaze iz planiranih privatnih investicija u 2023. godini (investicije u poduzetničkim zonama, stambena izgradnja, i dr.).

Pojedinačno (po pozicijama), značajni dio prihoda u 2023. godini, planira se ostvariti od prodaje materijalne imovine - zemljišta, u iznosu od 34.284.675,00 kuna odnosno 4.550.358,35 eura. Navedena sredstva uglavnom će se ostvariti prodajom zemljišta u poduzetničkim zonama (Industrijska zona, Komunalno-servisna zona "Bučina", te zona K-2 pretežito trgovačke namjene).

I u 2023. godini značajan prihod planiran je s temelja pomoći iz državnog proračuna i pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 144.536.490,00 kuna odnosno 19.183.288,86 eura (633 i 638). Navedena sredstva iz državnog proračuna, odnosno sredstva strukturnih fondova EU, namjenska su i osiguravaju sufinanciranje slijedećih projekata:

- izgradnja tenis centra „Kosa zapad“
- rekonstrukcija dječjeg vrtića – centar
- dogradnja dječjeg vrtića – Kosa zapad
- interpretacijski centar pomorstva i ribarstva
- kazalište – glazbena dvorana
- kulturni centar Granda
- izgradnja sortirnice za odvojeno prikupljanje otpada
- sanacija odlagališta „Baštijunski brig“
- rekonstrukcija gradske ribarnice
- izgradnja elektrane na zgradi Gradske knjižnice
- izgradnja elektrane na zgradi Poduzetničkog inkubatora.

Svi ostali prihodi planirani su u usporedbi prema prihodima planiranih za 2022. godinu, te očekivanja u 2023. godini.

III RASHODI I IZDACI

Ukupni rashodi i izdaci planiraju se za 2023. godinu u iznosu od **307.271.700,00 kuna odnosno 40.781.962,97 eura** (2022. godine 322.386.718,00 kuna to jest 42.788.070,61 eura). Unutar navedenih rashoda, planira se iznos od **5.000.000,00 kuna odnosno 663.614,04 eura** namijenjen pokriću viška rashoda nad prihodima iz prethodnih godina.

Planirani rashodi i izdaci za 2023. godinu iznose ukupno 312.271.700,00 kuna to jest 41.445.577,01 eura što je za 7,12% manje od planiranog iznosa za 2022. godinu (336.213.218,00 kuna, odnosno 44.623.162,52 eura). U navedene iznose je uključeno planirano pokriće manjka prihoda nad rashodima iz prethodnih godina.

U strukturi rashoda i izdataka najznačajniji su rashodi za nabavku nefinancijske imovine (kto 4) u iznosu od 244.780.300,00 kuna odnosno 32.487.928,93 eura, te rashodi poslovanja (kto 3) u iznosu od 58.815.400,00 kuna odnosno 7.806.144,93 eura.

Rashodi za financiranje redovne djelatnosti gradskih ustanova ostaju na prošlogodišnjem nivou, a povećani su kod onih korisnika kod kojih dolazi do kapitalnih ulaganja, ili se iz istog razloga smanjuju.

Od kapitalnih ulaganja ističemo:

KAPITALNO ULAGANJE	IZNOS U KUNAMA	IZNOS U EURIMA
Izgradnja tenis centra "Kosa zapad"	10.500.000,00 kuna	1.393.589,49 eura
Rekonstrukcija dječjeg vrtića – centar	2.010.000,00 kuna	266.772,84 eura
Dogradnja dječjeg vrtića – Kosa zapad	15.016.000,00 kuna	1.992.965,69 eura
Interpretacijski centar pomorstva i ribarstva	10.000.000,00 kuna	1.327.228,08 eura
Izgradnja autobusnog kolodvora	14.500.000,00 kuna	1.924.480,72 eura
Kazalište – glazbena dvorana	15.000.000,00 kuna	1.990.842,13 eura
Kulturni centar Granda	10.000.000,00 kuna	1.327.228,08 eura
Interpretacijski centar "Blago potopljenog broda Gnalić"	45.000.000,00 kuna	5.972.526,38 eura
Rekonstrukcija gradske ribarnice	7.500.000,00 kuna	995.421,06 eura
Rekonstrukcija gradske tržnice	8.500.000,00 kuna	1.128.143,87 eura
Izgradnja sortirnice za odvojeno prikupljanje otpada	25.000.000,00 kuna	3.318.070,21 eura
Izgradnja elektrane na zgradi Gradske knjižnice	2.000.000,00 kuna	265.445,62 eura
Izgradnja elektrane na zgradi Poduzetničkog inkubatora	2.000.000,00 kuna	265.445,62 eura
Sanacija odlagališta "Baštijunski brig"	40.000.000,00 kuna	5.308.912,34 eura
Projekt upravljanja javnom rasvjetom putem Energetske učinkovitosti javne rasvjete	7.950.000,00 kuna	1.055.146,33 eura

Realizaciji gore spomenutih projekata, treba dodati i projekte koji će se financirati kroz kapitalne donacije i pomoći (potpore) u iznosu od 3.390.000,00 kuna:

- Domu zdravlja Zadarske županije u iznosu od 50.000,00 kuna (6.636,14 eura),
- Nadbiskupijski ordinarijat Zadar-održavanje i pomoć vjerskim zajednicama u iznosu od 2.000.000,00 kuna (265.445,62 eura),
- Općoj bolnici Zadar u iznosu od 30.000,00 kuna (3.981,68 eura),
- Specijanoj bolnici za ortopediju Biograd u iznosu od 600.000,00 kuna (79.633,69 eura),
- Liburniji d.o.o. za uređenje kolodvora u Biogradu na Moru u iznosu 100.000,00 kuna (13.272,28 eura)
- Bošani d.o.o. (izgradnja autobusnog kolodvora, izgradnja javne rasvjete, te odvodnja otpadnih i oborinskih voda), u iznosu od 500.000,00 kuna (66.361,40 eura)
- Komunalcu d.o.o. (ulaganje u izgradnju kanalizacijske mreže), u iznosu od 100.000,00 kuna (13.272,28 eura)
- te druge manje pomoći.

Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna su planirane u iznosu od 4.040.000,00 kuna odnosno 536.200,15 eura.

Donacije udrugama građana (sportske, kulturne) planirane su u iznosu od 1.900.000,00 kuna odnosno 252.173,34 eura.. Športske udruge financiraju se preko Športske zajednice grada, a udruge u kulturi financiraju se preko Zajednice amaterskih kulturno-umjetničkih udruga Grada Biograda na Moru.

Predloženi rashodi i izdaci iskazani, prema proračunskim pozicijama, podliježu izmjenama i dopunama (rebalansu) u tijeku 2023. godine, što će zavisiti o ostvarenju prihoda i primitaka, kao i eventualno neophodnim potrebama za rashodima.

IV POKRIĆE MANJKA PRIHODA IZ PRETHODNIH GODINA

U proračunu za 2023. godinu planiraju se sredstva za pokriće prenesenog manjka prihoda iz prethodnih godina (nepokriveni rashodi iz prethodnih godina), u iznosu od **5.000.000,00 kuna odnosno 663.614,04 eura.**

Manjak prihoda nad rashodima iz prethodnih godina (u 2022. godini planiran je iznos od 25.000.000,00 kuna odnosno 3.318.070,21 eura), očekuje se da će koncem 2022. godine iznositi oko 22.000.000,00 kuna, to jest 2.919.901,79 eura te je vjerojatno da se obzirom na veličinu neće uspjeti u cijelosti pokriti. Člankom 37. novog Zakona o proračunu propisano je ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi. Iz tog razloga se planira pokriće manjka u višegodišnjem razdoblju. Kako je Ministarstvo financija još u postupku izrade novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu višegodišnji plan uravnoteženja će se donijeti s prvim izmjenama i dopunama proračuna za 2023. godinu.

V PROJEKCIJA PRORAČUNA ZA RAZDOBLJE 2023. - 2025. GODINE

Projekcijom proračuna za 2024. i 2025. godinu projicirana je dinamika proračuna (prihoda), u odnosu na prethodnu godinu, za:

- 2023. godinu smanjenje za 8,61%
- 2024. godinu smanjenje za 31,04%
- 2025. godinu smanjenje za 2,32%.

S obzirom na predviđene mogućnosti, te ostvarenje prihoda, planirano je smanjenje proračuna Grada Biograda na Moru u 2023. godini za 8,61% u odnosu na 2022. godinu, dok su za projekciju za 2024. primjenjeni postoci smanjenja rashoda za 31,04% i za 2025. godinu 2,32%.

S obzirom na prethodno izneseno, primjenom navedenih stopa porasta prihoda i primitaka te rashoda i izdataka, te korigiranim iznosima, ukupan iznos proračuna za 2024. i 2025. godinu iznositi će:

- **za 2024. godinu iznosi 211.882.819,00 kuna
odnosno 28.121.682,79 eura**
- **za 2025. godinu iznosi 206.960.841,00 kuna
odnosno 27.468.424,05 eura,**

što je manje od proračuna za 2023. godinu koji iznosi 307.271.700,00 kuna (sa sredstvima rezerviranim za pokriće manjka prihoda nad rashodima, prenesenim iz prethodnih godina).

U projekciji za 2024. i 2025. godinu, u odnosu na 2023. godinu planira se smanjiti manjak prihoda nad rashodima.

Jedinstveni upravni odjel